

11 Fogueres

SUMARI

- OPINIÓ PERXADA
- NATURA: LA FOGUERA
- PRESSUPOST FESTA MAJOR-80
- XERRANT AMB LA MERCÈ GRAU
- DE LA CASA DE LA VILA ESTANT.
- LA REVOLUCIÓ DE SETEMBRE DE 1868: PRECEDENTS.
- NOTES SOBRE CISTELLERIA: EN PERET CISTELLER

ARBUCIES, OCTUBRE 1980

Biblioteca Rafael Vilà i Barnils-Arbú
1351543237

BIBLIOTECA
Rafael
Vila
Barnils
arbúcies

Camprodon, 15
ARBÚCIES (Girona)

ASSORTIT DE TAPES CALENTES
CAFÈ • BAR • SALA DE T.V. • DISCOTECA

MOBLES

pujadas tort

- TAPISSERIES A MIDA
- MOQUETES
- CORTINES

Anselm Clavé, 70 - Tel. 33.08.91 BLANES

Amb aquest escrit volem reiniciar una iniciativa que sempre ens ha semblat interessant i necessària, però que per raons diverses, poques vegades l'hem duta a terme. La nostra intenció és opinar sobre diferents aspectes de la vida del poble. Volem ser més crítics. Volem, sempre que sigui possible, estar pel damunt d'opinions subjectives, partidistes. L'equip de Perxada és un equip heterogeni. Les nostres opinions no són, lògicament, uniformes. Però la revista en si mateixa ha de seguir una línia d'actuació coherent, sense ressentir-se d'aquesta diversitat d'elements de judici. Amb això volem dir que el que aquí es manifesti és l'opinió conjunta d'un equip, mai d'una persona. I és aquest equip en conjunt, l'únic responsable d'aquesta opinió. El Consell de redacció és l'òrgan de representació d'aquest equip. D'alguna manera els seus components són els responsables immediats del contingut d'aquesta pàgina.

També volem deixar clar, per nosaltres sempre ho ha estat, que Perxada no és un instrument en mans de cap partit. Ni candidatura. Informar el poble amb objectivitat i independència és la nostra norma. Independència assegurada per la ja comentada diversitat d'opinions que conviuen dins Perxada.

Deixant a part els incrèduls i els que només veuen el que volen, anem per feina (no és propaganda ni pagament de cap deute). Avui voldríem reflexionar sobre un tema que ens preocupa. Hi ha certa tendència, ho hem constatat, per part de sectors molt reduïts i determinats de la nostra comunitat a considerar Perxada com dependent i finançada per l'Ajuntament, que és el mateix que dir per CUPA. Això, no caldria ni dir-ho, no és ni ha estat fins ara cert. Perxada és possible gràcies a tots els que la comprem i la llegim. A tots els anunciants i distribuïdors. Als col.laboradors i a tots els que directament participem per la seva aparició mensual. Aquest és l'espai i l'ambient de Perxada. Un ambient que no té d'intel.lectual tot el que algú voldria. Però és molt popular. A tots els nivells. Fer una revista del poble per al poble és la nostra fita. No renunciem a res.

Això sí, ens admira que persones que hem conegut de sempre, demostrin tan poc seny. No voldríem dir que actuïn amb mala llet (perdoneu l'expressió); però sí que operen a l'esquena del poble. No admeten altra alternativa que no sigui la seva; no tenen paciència i perden els "modos", si és que en tenen.

Creiem que el poble no vol ni acceptarà un esdevenidor de gent traïdora i mentidera. Ni egoïsta. Han perdut la pell de xai que tapava les dents del llop. S'ha aixecat la veda.

REESTRUCTURACIÓ

A un any ençà del 1er. número de Perxada hem cregut oportú fer una renovació dels equips que hi treballen. A partir d'ara cada secció tindrà els següents responsables. Si us hi voleu afegir PERXADA resta oberta a tothom.

CONSELL DE REDACCIÓ: Martí Auledas, Carme Domingo, Xavier Güell, Jaume Sureda i Núria Tort. EDITA: Conselleria de Cultura de L'Ajuntament d'Arbúcies. IMPRESSIÓ: Impremta Trema. FOTÒGRAFS: Jaume Garriga, Foto Antonio, Josme, Martí Plana. EQUIP ADMINISTRATIU: Miquel Saborit, Josep Auledas. SUBSCRIPCIONS: Montserrat Plana. MUNTANTGE i REPARTIMENT: Quico Batlle. ENTRETENIMENTS: Montserrat Blasi. TOTS HI TENIM VEU: Consell de redacció. TEMA D'ACTUALITAT: Margarida Noguera, Xavier Güell. DISTRIBUIDORS: Estanc Riera, Conxita Planas, Jaume Garriga, Foto Antonio, Sports Serras, El Pont, Exmar, Josme. ESPORTS: Jaume Sureda. NOSTRE AHIR: Rafael Vilà i Barnils, Joaquim Horta i Ferrer, Fèlix Graells, MAINADA: Àngela Mª Miralpeix, Carme Domingo. CONCURS "LA CAIXA": Joan ILLa, Rosa Bayés, Carme Domingo. ENTREVISTA: Carme Coll, Glòria Font, Maite Gisbert. CULTURA: Àngela Mª Miralpeix, Mª Pietat Horta. COMPAGINACIÓ: Matilda Julià, Carme Tort, Rosa Costa, Montserrat Cortès. COL.LABORADORS HABITUALS: Fèlix Vera, Jaume Vilà, Montserrat Abellán, Agustí Casanova, Josep Mª Recarens, Josep Balateu, Joan Serrat, Josep Guàrdia, Mercè Junoy, Joaquim Pintu, Andreu Bover, J.M.Rueda, Antoni Rodríguez i Poncelas, Puigví i Funollet, Zum-Zum, Basquet femení, Escoltes i Grup d'animació, Jaume Soler, Mireia Villalonga, Conxi Casadellà, les nêtes de l'àvia, les fures tafaneres, Germà Álvarez, Salvador Codina, Josep Tarrats, Salvador Tort. Amb l'aportació de l'obra d'en Mon Milda, i de tota la gent que ens envia cartes.

TOTS HI TENIM VEU:

ESCALIVADA AL CROUS

Diumenge dia 5 d'octubre a les 12 del migdia sortiren d'Arbúcies, un grup de cantaires amb llurs famílies, a la 1 els últims, que per motiu de feina no podien anar abans.

Els encarregats del subministrament després de regatejar els preus dels pebrots - sortiren del mercat ben proveïts, de tots els elements necessaris per fer una escalivada de reglament; albergínies, pebrots i cebes. Quan el relotge del campanar tocava les 10 h. el "Cheef" de cuina feia recompte de tot el que calia portar i que no es descuidés de res, des de la sal, els alls per fer l'all-i-oli fins al cafè d'havent dinat, etc., etc. Es tractava d'anar al Crous a menjar aquell xai de pagès (que no mengen pinso), que es tenia emparaulat, per fer un dinar de germanor.

Arbúcies, segons dades oficials, és dels pobles, que hi ha més entitats o associacions; això demostra, que és un poble acitu, treballador, que batega fort dins la nostra estimada Catalunya.

Una d'aquestes associacions, al meu entendre, de les millors, ja que culturalment dóna relleu al nostre poble, i que desinteressadament, ens fa gaudir, és la CORAL del Centre Parroquial. Qui no s'ha emocionat escoltant una cançó patriòtica? o bé unes sardanes airoses que surten de les seves boniques veus!, i les cançons tradicionals catalanes...

Sortós el poble que pot tenir una CORAL!

La Coral d'Arbúcies està al marge de tot partidisme, és una Coral popular. Hi tenen cabuda tots els amants de la música que tinguin una mica de bona veu; hi podem veure, des del més petit al més gran, persones de diferents professions i oficis diversos. En una Coral, perquè tingui èxit i pugui tenir molts anys de vida ha de tenir aquest esperit de germanor i disciplina, que té la del nostre poble. Ja sabem, que costa molts sacrificis el formar part d'una Coral, els assaigs que s'han de fer principalment els vespres, després de les jornades de treball, però al cantaire li agrada i està content de fer partícep amb el seu cant de l'alegria que porta, i supera totes les dificultats per més fortes que siguin.

Fa uns tres anys, que de la batuta del mestre Joaquim RIUMALLÓ, la Coral d'Arbúcies, ens omple les nostres festes, i a cada actuació té més poder de convocatòria. Encara és recent l'èxit de l'última actuació, la de l'Aplec de la Capella; que estrenà una havanera, EL MEU AVI, amb l'arranjament a quatre veus del mestre Riumalló.

EL MEU AVI va ésser un gran encert i ha estat molt comentada dins el món Coral-Musical.

Els ajuntaments dels pobles, tenen el deure i l'obligació moral, de recolzar i ajudar materialment a aquestes entitats, que desinteressadament estan al servei del poble; ja que li fan molt de bé, amb la seva labor cultural-recreativa.

De vegades hem vist, com s'ha abocat la senalla per actuacions foranes i de poca assistència i escàs èxit, i també s'ha donat molta importància a grups, que no aporten culturalment res, i lamentablement s'ha bandejat lo bo de casa nostra.

Era al capvespre, després d'haver passat la diada amb germanor i alegria quan es feren nous plans i parlaren de proxims assaigs per a futures actuacions.

Faltava fer el recompte de les despeses i passar tots per caixa i pagar el que tocava a cada u. No arribà a 300 pts. per persona.

Per molts anys CANTAIRES DE LA CORAL!

Fins una altra ESCALIVADA!

JOSEP Mª IGLÉSIAS I DALMAU

RÈPLICA A L'ASSAMBLEA LOCAL DE CREU ROJA

Ben cert que aquest no és un espai per a fer polèmiques, i tot hi no voler fer-les, sí que vull contestar la nota signada per vosaltres, usant i abusant de l'amabilitat - de l'equip de Perxada.

1er.- Quedi ben clar el meu respecte i admiració per les persones que desinteressadament treballen a Creu Roja (entenguis desinteressadament en el seu aspecte més ampli).

2on.- Els comentaris publicats al número 9, van ésser fets amb un afany constructiu, i assenyalaven uns fets que a mi i a molts arbuciençs no ens semblaven ni ens semblen ètics.

3er.- Que reconec no conèixer a fons els assumptes interns de Creu Roja, més això pot fer-se extensiu a molts ciutadans, i això vol dir que existeix manca d'informació, greu problema per una institució que viu del poble i per al poble.

4art.- Insistent amb el punt tercer, vull recordar-vos la importància de l'imatge pel bon èxit de totes les activitats realitzades dins del marc de la nostra societat.

5è.- M'agradaria també, i continuo amb els afany constructiu, que demostressiu públicament les meves "equivocacions" per a recobrar tots la confiança amb la vostra i nostra Institució.

6è.- Vull finalment explicar-vos, per si no la coneixeu, la diferència entre anònim i escrit signat amb pseudònim, ja que a la vostra nota en feu un mal ús de la paraula anònim. En el primer cas a la persona que l'escriu no se li poden demanar responsabilitats ja que és impossible d'identificar (el seu ús és il.legal), i això el - deferència de l'escrit signat amb pseudònim, on l'autor sí que en respon davant de tota reclamació de tipus legal. S'utilitza per a preservar l'escriptor de represàlies de tipus personals i també ho fan persones que per raons o determinats càrrecs no poden expressar públicament llurs ideals sense involucrar l'entitat que serveixen.

Ben cordialment

DOS MÉS DOS

POLEMICA

LA PROBLEMÀTICA DE LA FORMACIÓ PROFESSIONAL A LA NOSTRA COMARCA

-Al B.O.E. del primer d'Octubre va ser publicada l'ordre per la qual es suprimeix i es traspasa a la nostra Vila el primer grau de formació professional que funcionava a Sant Hilari com a delegació del centre estatal de Blanes.

La actitud del Ministeri sembla fonamentada en l'informe elaborat pel coordinador provincial de la F.P. Sr. Santiago Subirés.

Les raons estan motivades per la situació geogràfica d'Arbúcies dins la Mancomunitat des de tota ella té un fàcil accés vial i l'existència d'una completa infraestructura docent, on hi ha aules en perfectes condicions per l'ensenyança, potència elèctrica suficient per als tallers i calefacció central adequada, elements que mancaven en el centre de Sant Hilari. En aquesta localitat durant els curs 79-80 el nombre d'alumnes foren 29 mentre que a Arbúcies contaven 45.

A Sant Hilari, on només hi funcionaven els dos primers cursos d'Administratiu, aquest canvi de postura oficial ha estat mal acceptada a tots els nivells considerant erròniament l'existència d'intervenció per part de l'Ajuntament d'Arbúcies

Ací on funcionava el primer grau d'Administratiu i la branca del Metall, la notícia ha sorprés per inesperada. La satisfacció és general al poble, pels beneficis que representa per l'alumnat de la comarca tot i entenent la desil.lusió lògica de la gent afectada de Sant Hilari.

Sembla ser que la reacció dels Hilariencs deriva vers la creació d'un centre local de F.P. autònom del d'Arbúcies amb el que això representa de dispersió de recursos i manca de visió futura.

Confiem que la raó s'imposi.

FERRER I PAGÈS

NATURA

Article 2on.

LA FOGUERA

En passejar pel bosc ens sorprèn trobar, a les clarianes i als marges dels camins i corriols, unes fulles grans, molt verdes, brancalloses, que neixen directament de terra, sense cap mena de tija visible que els doni suport.

Són unes fulles que surten cargolades, com si tinguessin por de néixer i abrindar plenament la llum i la calor vivificant del Sol, en un darrer intent de remandre en l'anonimat. Però poc a poc esclaten en una verdor que ens maravella. Es tracta de la foguera, o folguera, o, com diuen en aquests indrets "foguera" (Pteridium aquilinum).

Si escorcolléssim un xic el terra, trobaríem una tija negra, subterrània, fortament arrelada i difícil d'extirpar, que dóna lloc a les fulles de forma triangular, fortament dividida per tres vegades, i que, en condicions òptimes, arriben a superar l'alçada d'un home.

Aquesta planta creix bé en un sol silici. Per això abunda en el sauló, format per la descomposició del granit, roca principal de les que formen la vall de la riera d'Arbúcies.

A l'hivern, la foguera se seca i pren un color marró que contrasta fortament amb el color verd de la Sureda. Però en començar la Primavera brolla amb una força irresistible i s'estén dominadora per clarianes y per camps abandonats. Els pagesos saben bé aquesta vitalitat de la foguera i vigilen que no envaeixi els seus camps de conreu, car és quasi impossible d'eliminar.

Si teniu esperit observador podeu veure com la base de les fulles és visitada amb constància per les formigues i altres insectes que cerquen un líquid dolç que produïxen uns nectàris situats en el pecíol que uneix la fulla a la tija.

La foguera és una planta molt poc utilitzada. En èpoques passades en feien jaços pels animals. Avui dia encara podem veure el fons dels cistells de bolets recoberts amb aquesta planta. Com a planta medicinal, els mallorquins la utilitzen per a "rebaixar la sang". Es prepara una tisana amb mig litre d'aigua calenta i un grapat de foguera seca i es pren per a combatre totes les malalties que produeix el tenir la sang "massa espessa", ja que la seva virtut és aclarir-la.

La foguera ha arrelat no solament en els nostres boscos sinó també en la nostra història i cultura. Així trobem, entre altres, les poblacions de Fogars de Montclús, situada a la vessant oriental del Montseny, i Fogars de Tordera, en la vessant septentrional del Montnegre, sobre la plana al·luvial de La Tordera, poblacions que han pres el seu nom d'aquesta planta que s'estén ufanosa per totes les comarques i els indrets humits del nostre país.

La foguera mai no fa flor. La seva reproducció es fa mitjançant unes petites espores que es formen en la vora dels folíols, per la part de sota. Aquestes espores, en caure a terra i germinar donen lloc a noves fogueres.

La bellesa de la foguera no són les seves flores, ja que no en té, sinó la verdor de les seves fulles.

Arbúcies, Octubre de 1980

GERMÁN ALVAREZ
Catedràtic de Ciències Naturals

notes

SALVADOR CODINA

III. Sobre la moda. - Cal anar a la moda. Això podria ser un slògan publicitari. Hi ha molta gent que conscientment o inconscient segueix aquesta consigna. Un es pot preguntar per què cal vestir a la moda. Les respostes possibles són moltes: que si l'elegància, que si el to, que si la personalitat, la distinció, etc. Fixem-nos en una possible resposta: vesteixo d'aquesta manera i d'aquesta altra perquè em permet lluir la meua personalitat. Però, què és la personalitat? Potser la manera peculiar d'ésser de cada u. Aleshores resulta que la moda ens fa anar tots iguals: amb les mateixes formes, els mateixos colors, tipus de roba i de pentinat, com els uniformes dels col·legials o dels soldats. Segurament que la personalitat avui consisteix en sentir-se formant grup, no trobar-se sol amb un mateix, en ser com volen que siguem.

IV. Un aniversari. - Fa dotze anys i uns mesos m trobava al Centre prenent cafè. Feia pocs dies que havia acabat la "mili". A la televisió donaven les notícies d'havent dinat. Projectaven unes imatges de París amb barricades, estudiants corrent i policies que els empaitaven. Maig del 68. Una il·lusionisme juvenil va recórrer el món occidental. Semblava que podia sorgir una manera de viure més justa, més racional, menys alienada. La revolució dels estudiants s'estengué a les fàbriques i tallers. Va caure el general De Gaulle. No obstant, la "realitat" s'imposà a l'il·lusionisme, és a dir, la realitat dels poderosos ofegà les ganes de canvi de la joventut obrera i estudiantil. Algunes de les consignes que circularen en aquells moments continuen essent encara vàlides: per exemple, "Siguem realistes, demanem l'impossible". No us sembla que, en la nostra realitat política i social actual, és totalment vàlida aquella consigna? A mi, sí m'ho sembla.

V. Un altre aniversari. - Fa dotze anys i alguns dies era a Arbúcies. Llegia el diari. Notícia de primera plana: els tancs soviètics han envaït Txecoslovàquia. En unes hores, en uns pocs dies se n'anà a mal borràs la il·lusionisme i l'esperança que txecs i eslovens havien posat en "la primavera de Praga". És a dir, l'intent de construir un socialisme en llibertat fracassava per la força de les armes. Una altra vegada el poder i la força s'imposava a la raó. Però, l'esperança és l'última cosa que es perd, no? Cal recomençar doncs.

CONCURS PREMIAT AMB
LLIBRES PER VALOR
DE 1.000 PTS,

GENT D'ARBÚCIES
GENT D'ASTÚCIES
CONCURS N° II

CAIXA DE PENSIONS
"la Caixa"

PREGUNTA N° 1 -ARQUITECTONICA-

Coneixeu aquest mosaic?
Diga'ns a quin lloc és de la nostra
Vila.

PREGUNTA N° 2 -CULTURAL-

Recordeu l'any que es va inaugurar
la primera entitat d'estalvi a
Arbúcies?.

PREGUNTA N° 3 -ESPORTIVA-

CAÇA.- Sabrieu dir quin dia es va
reprendre la nova temporada de
cacera?.

F.JOSME

- Envieu les respostes a l'oficina de la Caixa o a la Biblioteca d'Arbúcies. També les podeu enviar a PERXADA c/. Sant Jaume (Vila).
- Teniu temps fins el 10 de Novembre.
- El mes vinent publicarem la solució al concurs n° 11 i la persona guanyadora.

SOLUCIO CONCURS N° 10.- El guanyador es en FRANCESC TORRES i IVÓ.

- PREGUNTA N° 1; carrer de la Pietat.
- PREGUNTA N° 2; Lletra; Antoni Vives i Batlle.
Música; F. Riumalló
- PREGUNTA N° 3; Cinturó negre.

LA REVOLUCIÓ DE SETEMBRE DE 1868 ° PRECEDENTS

Tots els seguidors de Perxada, la nostra revista local, llegiren en un article de Joaquim Horta i Ferrer que el nostre arbre de la plaça fou plantat durant la primera República per a commemorar la Revolució de Setembre de 1868.

Els fets que succeïren en aquesta revolució, així com les causes que la provocaren són desconeguts suposo per a molts Arbuciençs, i és per això que penso que podria interessar als lectors de Perxada una exposició, que és un resum, d'un treball més general, que poso a disposició de tothom que li interessi.

Aquesta exposició, degut a la seva extensió, constarà de dos articles, a més d'aquest, en els que em proposo exposar els esdeveniments de la revolució de Setembre del 1868 a Catalunya, i, els esdeveniments més concrets que es produïren al nostre poble (i província).

Doncs bé, començant aquesta exposició diré que la Revolució de Setembre de 1868 no es va produir de cop, sinó que té uns precedents històrics que tenen les seves arrels a la Constitució de Cadis, continuen durant el Trienni Constitucional (1820-23) i també al Bienni Progressista (1854-56) fins arribar als dies de la Revolució (1868). També hi intervenen diversos factors polítics i econòmics, en una estranya combinació de crisi social i de cop d'estat.

En primer lloc anomenaré alguns d'aquests precedents polítics:

El 20 d'Agost de 1863, el ministre de Governació del govern Miraflores prohibia les reunions electorals dels partits davant les properes eleccions si no asseguraven que només hi assistien els electors, que eren els ciutadans que pagaven més de 400 rals de contribució, la qual cosa limitava el seu nombre a 200.000 en una població d'uns 17 milions d'habitants. El partit progressista va decidir immediatament d'abstenir-se a les properes eleccions. D'aquesta manera el panorama de la política parlamentària quedava reduït al partit moderat, dirigit per Narvaez i al partit de la Unió Liberal, dirigit per O'Donnell. El partit dels progressistes, ara encapçalat per Prim (que substituïa a Espartero), i el partit dels demòcrates, quedaven en la clandestinitat. A continuació els progressistes cercaven la unió amb els demòcrates per a fer la revolució.

A partir de llavors començaren els intents de pronunciaments: al 1864 hi hagueren tres intents frustrats; en 1865 Prim marxava a València i a Saragossa on esperava que se sublevarien 3 regiments ia última hora no van trobar "ni siquiera vaeinte dispuestos a salir a la calle". El proper cop fou al gener del 1866: Prim es va pronunciar a Villareja del Salvanés (Madrid) amb l'ajuda de dos regiments de cavalleria. El pronunciament no va aconseguir de fer aixecar al poble i hagueren de marxar cap a Portugal, però sí que va tenir importància a Catalunya, fins a l'extrem que s'hi va declarar l'Estat de Guerra. Al Juny de 1866 es va produir un altre alçament el des segents dels quarter de Sant Gil, que va tenir molta importància a Girona.

Després d'aquests aixecaments frustrats es va firmar el Pacte d'ostende (1866) entre el partit progressista i alguns demòcrates i es va crear un centre revolucionari a Brussel·les presidit per Prim. Encara es va produir un altre aixecament al 1867 dirigit per Prim amb molta participació popular sobretot a Catalunya però acabà fracassant.

En morir O'Donnell, la Unió Liberal va entrar dins el Pacte dels partits progressista i demòcrata perdent per tant aquest Pacte exigència revolucionària, però guanyant potencial militar.

- A tots aquests fets estrictament polítics hi hem d'ajuntar la crisi del capitalisme espanyol dels anys 60 que va contribuir en gran manera que els dirigents polítics adquirissin la necessitat de portar a terme una renovació política. De fet la crisi econò-

mica espanyola i en especial la dels ferrocarrils afectava molt directament els polítics espanyols. Els consells d'administració de les companyies ferroviàries espanyoles estan plenes de figures de la política: Sagasta, Nicolàs Mª Rivero, Cànovas del Castillo, Víctor Balaguer, etc. Aquesta participació va començar amb les concessions d'elevades subvencions oficials per a construir la xarxa ferroviària. Quan es va produir la crisi d'aquestes companyies els seus membres es bolcaren cap als polítics tot demanant ajuda. En el moment que es discutia la subvenció en aquestes companyies de seixanta milions de rals, a les Corts, es va produir la mort de Narvaez, i en pujar González Bravo va tancar les Corts i no es va poder votar aquesta subvenció. Això va portar una exasperació als polítics, que no és d'estranyar que, en aquests moments, pensessin que les coses anirien millor si triomfava la conspiració contra el règim.

D'altra banda, als voltants de l'any 1866 es va provocar una crisi de subsistència pròpia de la societat de l'antic règim, que va fer que es produís una alça dels preus va disminuir la capacitat adquisitiva dels pagesos que en aquells moments representaven un nombre abundant. Aquest problema era més greu en algunes comarques no productores de blat. De fet, les comarques on mantingueren els preus tan elevats, com és el cas de les andaluses, la revolució va tenir un caire més social i revolucionari.

Si a totes aquestes circumstàncies hi ajuntem la crisi del procés industrialitzador, deguda a la pèrdua del mercat colonial, i la disminució de la demanda interior del mercat nacional, que afectà durament a la indústria, sobretot la tèxtil catalana, i que tampoc la indústria siderúrgica anava per bons camins (degut al fracàs de les empreses ferroviàries), trobem que totes aquestes causes repercutiren en un augment considerable de l'atur obrer i un descontent general de la burgesia industrial; és a dir, portaren com a conseqüència l'augment del malestar social general.

Suposo que hi ha molts d'altres motius que mogueren a la gran massa del poble a bolcar-se a la revolució de Setembre; sols n'he anomenat uns quants, molts d'ells tenen una implicació econòmica. Amb això no vull dir que les classes socials proletàries i camperoles no fessin la revolució per motius socials i ideològics, que segurament van fer-ho, però és un aspecte d'aquesta revolució que ha estat poc estudiat i sobre el qual no hi ha gaire material escrit.

ROSA COSTA

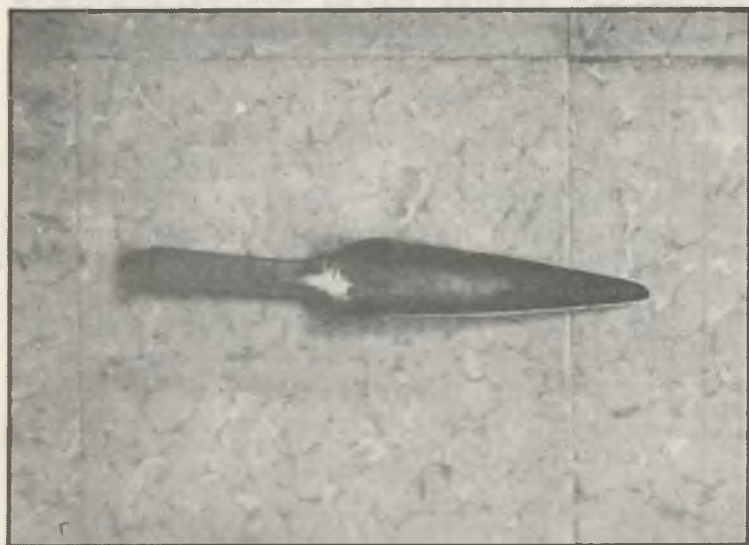
Proper article: La revolució de Setembre a Catalunya.

NOTES SOBRE LA CISTELLERIA. EN "PERET" CISTELLER

En l'anterior article a "Perxada" que versava sobre la cistelleria, deixàvem constància que aquest art i ofici no s'havia pogut desfer d'un procés que aleshores commovia tot el món: la mecanització. Aquesta senyora omnipotent, pràctica i utilitarista, capaç fins i tot de produir vi on no hi ha serment, enllamina a tots aquells que combreguen amb altres sabiduries.

En les nostres comarques, la cistelleria està íntimament lligada al camp. Però heus ací que cap a la dècada dels 40 comença un període de desertització que en els nostres dies s'ha convertit en un fet consumat. Malgrat tot la cistelleria, aconsegueix subsistir, si bé ha perdut una sèrie de trets que desfiguren notablement la seva personalitat.

La cistelleria sempre ha estat un ofici artesanal que han practicat nòmades i itinerants. És aquest un art que escamparen els gitanos i que adoptaren paulatinament els pobles. En les nostres contrades, la cistelleria va conservar aquest caràcter itinerant més o menys accentuat. Era freqüent - veure com s'enfilaven per camins i dreceres en direcció als masos que sol*li* citaven els seus serveis. Aquestes pelegrinacions eren repetides any darretra any, fins que arriben tots aquests

F. JOSME

esdeveniments esmentats més amunt que els arrenquen violentament des seu escenari natural, convertint-se en un ofici quiet i sedentari lliurat a satisfer escàrrecs llunyants. Per altre part, l'ample ventall de peces fabricades per l'artesà s'han reduït i amputat notablement, esdevenint un artesà especialitzat només en coves i cistells; les argolles, quarteres, cargoleres, gàbies per a coloms, etc... ja no són patrimoni quotidia del cisteller.

Tot aquest bagatge informatiu m'ha estat proporcionat per aquest home de caminar eixerit i impertinent per un jove de vint anys, que beu cafè amb quatre gotes de conyac furtives: en "Peret cisteller". A ell i a tota la seva família que mai s'han espantat per les carícies de la canya i el vímet el meu agraïment.

ANDREU BOVER I PAGESPETIT

VENTURA GASSOL

En la seva mort(19-9-980)

Tu vas cantar la Catalunya eterna
(la Catalunya que no sap mentir),
originada al fons de la caverna
difícil i llunyana d'ahir.

Quan l'aldarull armat de la caserna
feria el teu futur i el teu destí,
tu vas encendre el ble de la llanterna
de la nostra raó, feta camí.

I ara que el mapa turbulent d'Europa
sent el gargot raquític que galopa
sobre l'oral avui dels catalans,

a la Selva del Camp, amic i mestre,
segelles el teu mot ardit i destre
i tornes a "Les tombes flamejants".

RAFAEL VILA I BARNILS

SINDICALISME AL NOSTRE POBLE

Fa uns dies ha començat el pe-
ríode d'eleccions sindicals, que
acabarà a finals del proper mes.

Han transcorregut una mica més de tres anys des de que els sindicats estan arrelats al nostre poble, amb un considerable retard respecta als grans nuclis de població. Les primeres eleccions foren celebrades fa uns dos anys i mig. Una de les grans tasques fou la convocatòria de les prime- res eleccions sindicals, per primera vegada els treballadors elegiren els companys que havien de representar-los en el diàleg empresa-treballador.

La majoria dels enllaços pertanyien a UGT, i quasi tota la resta a CCOO Això no significa, com pot semblar, una rivalitat entre les dues centrals ja que degut que les fites són semblants, solament canvia un xic el camí per arribar-hi. Aquí potser més que a d'altres llocs acuten conjuntament

Aquestes eleccions foren convocades per les centrals locals el dia 21 d'octubre, el temps de presentació de candidats va del 29 d'octubre al 8 de novembre.

Tots els treballadors saben molt bé la seva importància i saben el que s'hi juguen, per la qual cosa prometen ésser animades i interessants.

Un NOBEL per a
la NO-VIOLENCIA.

A en Pérez Esquivel, Cristià sud americà, arquitecte, escultor i pro- fessor, no-violent i pacifista, li ha estat atorgat el Premi Nobel de la Pau-80 pel comitè elegit pel Par- lament de Noruega.

Fa ben poc que en Pérez Esquivel va estar a Catalunya per recollir el memorial Joan XXIII que li conce- dí Pax Christi vers l'any 1977, pe- rò que en estar empresonat a la se- va Argentina, no viengué a casa nos- tra fins el Març d'aquest any, data que coincideix amb el martiri del Primat de El Salvador, Mr. O. A. Ro- mero, per qui ha tingut, junt amb en Martín Luther King, Ghandi i el bis- be Helder Càmera de Brasil, les se- ves primeres paraules-de-nobel.

Adolfo Pérez Esquivel simbolitza la resistència no-violenta en front de les dictadures de qualsevol cai- re presents a l'Amèrica Llatina, condemnant de la mateixa manera tot mètode d'oposició basat en l'enfron- tament armat -tan estès en aquells paratges- i predicant la lluita le- gal. És per això que aquesta conce- sió es pot interpretar com la con- sagració mundial dels moviments de la NO-VIOLENCIA.

PUIGVÍ I FUNOLLET

Arbúcies, ara fa 73 anys

Un doble infanticidi

El nostre ahir

-El dia 10 de novembre de 1907, dues nenes, Àngela Abellaneda i Masferrer de 5 anys, del Castell nº 81, filla d'en Cinto de Mollet, i Carme Sabatés i Pagès, de 6 anys, de la font d'en Cassó, filla de la Marieta - de Mascosta, van anar a buscar una mica de llenya per fer la castanyada, a la propera "baga d'en Farrarí", per damunt de la font del poll. Començava a fer-se tard i les nenes no tornaven i els pares, és clar, s'inquiïeraren, ja que el germanet de l'Àngela, que havia marxat amb ella ja era a casa i havia dit a la seva mare que uns homes l'havien fet tornar. Aleshores l'engoixa s'apoderà de tothom. Sortí el sometent a la recerca de les criatures, tement ja alguna desgràcia i, efectivament, l'endemà al matí tot el poble s'assabentà de la fatal notícia. Les dues nenes havien estat trobades mortes, profanades i degollades.

No obstant la intervenció del sometent i de la guàrdia civil, els assassins no van ser trobats. Diu que solament es trobaren senyals de sang pròpia d'un bassiol on probablement els infanticides es degueren rentar les mans i la roba. Les angèliques víctimes presentaven sis o set ganivetades.

- Després d'aquesta salvatjada, hom veié, un xic més avall de la font del poll, un xicot, mosso de Can Blanc, que anava carretera enllà, com es veia i com si hagués sortit de sobre el bosc, i posat el fet en coneixement de l'autoritat, el noi fou interrogat; i les seves respostes van incórrer en un seguit de contradiccions que van fer sospitar que no fos un dels presumptes autors dels crims. No pogué justificar una taca de sang que portava a la camisa. I el pobre noi fou portat a Girona i empresonat.

- Al cap d'un any d'aquesta tragèdia, i ja de nit, en un hostal d'Hostalric, un home, jove encara, i que no tenia domicili fix, que l'hostaler coneixia estava segut en una taula davant d'un got de vi. Tenia un aspecte preocupat, com d'un profund abaltiment. S'anà bevent el vi a petits glops i tot d'una es posà a parlar, com dirigint-se a l'hostaler: Avui fa un any, quin dol hi havia a Arbúcies. Oh, sí, quina tragèdia tan esgarrifosa, i ho anà repetint tot baixet. A l'hostaler, això el féu malpensar i va provar de treure el gat del sac, com es diu vulgarment. Va instar-lo que sopés i encara que ell li va contestar que no tenia diners, l'home el va obsequiar amb un plat de mongetes amb cansalada i altres aliment i un bon porró de vi. I com que aquell vespre no hi havia cap més parroquià a l'hostal, l'amo ho va poder preparar tot molt bé. Quan el va tenir ben caldejat li va oferir un llit per a passar la nit allí, dient-li que ja li pagaria tot un altre dia quan pogués, i l'acompanyà a una cambra. Es deixà caure damunt del jaç, com un soc, i l'amfitrió, immediatament el deixà dintre, i tancà la porta amb la clau que ja duia preparada. Però el criminal, malgrat la seva embriaguesa s'adonà que estava tancat i reaccionant de cop, es posà a picar la porta i a cridar com un foll.

- Al cap de poca estona, arribava la guàrdia civil, i el desgraciat va confessar el seu crim i fins i tot el nom del còmplice, el qual va ser capturat al cap de poques hores.

- El pobre mosso de Can Blanc va ser immediatament alliberat i els veritables autors dels repulsius delictes van ser empresonats. Diu que el que va ser detingut a Hostalric va morir a la presó i l'altre va ser executat en compliment de la sentència.

Cada any, als volts de Totsants, el record de la mort d'aquelles nenes ultratjades em fa pensar en la pregonesa de la brutalitat humana.

JOAQUIM HORTA I FERRER

tot xeccant

Resident a "Can Quadres", des de ja fa un bon temps, la Mercè té un rebost i un celler ben proveïts. Des de confitures, aiguardents, olives, bolets... fins a la "bota" del vinagre, tot ho ha preparat ella!

Ens ho ensenya tota cofoia quan li comencem a parlar de cuina.

-Compara la cuina catalana amb d'altres cuines...

La cuina de cada país depèn dels recursos naturals de la terra i també en gran part de l'educació, perquè el menjar és un tipus d'educació com un altre.

Jo, el que he vist és que gairebé tots els països, malgrat les seves peculiaritats tenen uns plats molt semblants; per exemple, nosaltres mengem "l'escudella amb carn d'olla", els francesos tenen el "pot au feu", a Bèlgica en fan una variant amb peix, etc...

-Es rica la cuina catalana?

Si molt i gaudeix d'una gran diversitat per la varietat dels productes, té molts tipus de carns, de peix, d'aviram, de caça, de verdures, de fruites... i aleshores, degut al moviment de vaixells també ha assimilat moltes espècies d'altres països, i com arreu de tota la costa mediterrània, s'utilitzen moltes herbes aromàtiques: llor, arenga, sajolida, farigola, ...

Durant els temps de l'expansió catalana es varen introduir plats estrangers, com els italians, per això aquí ha ha tant costum de menjar pasta.

-En sabem treure el suc d'aquesta riquesa?

No, la gent ha deixat de menjar com abans, ens limitem a comprar sempre els mateixos productes i a coure'ls de la mateixa manera. Per exemple, tenim la qüestió del peix: n'hi ha molt poca variació degut que la gent no en demana, el paixater tampoc no n'ofereix.

Pensant en un plat concret, l'arròs a la cassola, jo no entenc perquè es cuina sempre igual quan és un plat que té moltes variants; es pot fer un arròs totalment de verdures, de bacallà esqueixat, amb un parell de llaunes de tonyina i pebrot surt boníssim...

El que es tracta és de no perdre la imaginació i les ganes d'innovar-se. Quan es va a l'estranger val la pena de provar els seus plats i no quedar-nos amb un bistec amb patates.

-Podríem parlar de diferències entre cuina de ciutat i de poble?

A ciutat la cuina sol ser més variada, però menys autèntica del que pot ser als pobles, i més sofisticada; es menja més fora de casa i hi ha més possibilitats de tastar plats nous, i s'ha de dir que pots trobar restaurants per tots els gustos.

-Què en penses dels plats preparats?

Sóc del parer que es poden molt ben aprofitar sempre que faci falta. De tota manera, jo sempre hi dono el meu toc personal, és molt important posar-hi la punta de personalitat.

-I dels congelats?

Sempre que es pugui, és millor la cuina natural... ara! no s'han de desapropiar les comoditats dels congelats, però s'han de tractar amb compte: en congelar-los els aliments varien de gust, perden o guanyen. És millor congelar el plat ja fet que no els productes crus perquè així mantenen les qualitats de quan eren frescos.

-Per quins motius es fan "conserves"?

A pagès representa aprofitar els excedents de la collita de l'època i repartir-los durant l'any. A la ciutat té un sentit econòmic, si hi ha un producte que està molt bé de preu, val la pena fer-ho.

-Parla'ns dels diferents sistemes de conservar...

Encara que la majoria no s'utilitzin massa n'hi ha un ampli ventall:

- Fred (congelats)
- Dessecació (es deixen assecat al sol o amb aire sec): herbes aromàtiques, verdures, fruites, alguns bolets...
- Fum: salmó, carns, ...
- Sal: es pot fer de dues maneres, sal seca (xeixina, anxones, carlets,...) i sal morra (es sal dissolta amb aigua i s'hi conserven les olives).
- Esterilització al bany maria: vegetals, bolets,...
- Fermentació: formatge, iogurt,...
- Sucres: les fruites (almivar, mermelades, confitades, gebrades,...
- Vinagre
- Llar
- Oli
- Alcohol

-Coneixem els recursos naturals del nostre sòl?

Ben pocs, aquí a Arbúcies mateix en teniu quantitat i varietat, però no en treieu prou partit, a vegades per desconeixença (moltes herbes: estragó, creixams, salsa de pastor,...) i d'altres per recel (algunes varietats de bolets com els anomenats trompetes de la mort, mocoses,...). Tenint la Natura tan a prop l'hauríem de conèixer millor.

-Ara que entrem a la tardor dona'ns alguna recepta adient amb els productes del temps...

OLIVES TRENCADES: S'esclafen i es posen en un recipient amb aigua freda durant nou dies (es canvia cada 24 hores) i al novè s'escorren i es posen en pots de vidre on s'hi prepara una sal morra amb llor, sajolida, fonoll, peles de taronja.

Es bull un quart d'hora, es decanta i es deixa refredar; llavors es tira al pot fin estant cobertes. S'hi pot afegir pebre vermell.

SOPA DE FREDOLICS: En una olla d'aigua bullent s'hi posen herbes aromàtiques (fari-gola, orenga). S'hi tiren els fredolics, sal i oli i als cinc minuts pa torrat, una pica da d'ametlles i amb 10 minuts ha està fet.

BOLETS EN OLI: Es posen ben nets en una cassola de terra coberts de vinagre i quan han bullit 1/4 d'hora s'escorren amb un drap. A les 24 hores es posen als pots amb una mica de sal i coberts d'oli. Al cap de dos mesos ja es poden menjar.

FESTA MAJOR 1980

La Comissió que hem gestionat la programació de la Festa Major d'enguany, creiem oportú fer-ne una valoració i remarcar-ne alguns aspectes que, pensem que, són importants.

Hem volgut, en tot moment, fer una Festa Major POPULAR I OBERTA A TOTHOM, i vers aquests objectius hem encaminat la nostra tasca.

Per això, en la programació dels actes s'ha convidat a participar-hi a tots els ciutadans i totes les Entitats de la Vila, i els actes s'han escollit procurant que fossin adients per a tots els sectors, tenint especial cura del sector de la tercera edat.

Per altra part hi ha hagut un gran nombre d'actes populars i fets al carrer; la Plaça de la Vila es va omplir de gom a gom durant l'actuació de l'Esbart, les dues audicions de Sardanes i la Sereneta; el pati de "Can Quadres" era ple com un ou dels arbuciençs que disfrutaren de la tradicional tornaboda i pogueren assaborir la xíndria i el meló que es va repartir a dojo. També els xiquets varen tenir entrada franca al Festival Infantil, i pensant amb ells i també de caràcter gratuït, s'havia programat el globus "Rodamón", cedit per "La Caixa".

Cal dir que la resta d'actes (amb taquilla), malgrat l'increment dels costos d'un 20% en relació amb l'any 79, els preus, enguany, s'han mantingut congelats i fins i tot rebaixats, i que jubilats i pensionistes han tingut un descompte del 50% dels preus fixats.

S'ha procurat que els espectacles tinguessin una qualitat digna, i ens congratulem que Arbúcies pogués gaudir, tot veient una obra de primera línia com va ésser "Cançó d'Amor i de Guerra", com així mateix que les orquestres contratades fossin "Maravella" i "La Principal de la Bisbal" ben conegudes arreu de les nostres comarques.

Tanmateix hem de reconèixer que el dilluns de la Festa Major, no vàrem ensopegar massa bé els actes, i donat que sempre sol ser el dia més fluïx de les Festes, potser s'hauria d'haver programat els actes de cost més baix, ja que no havent-hi tanta assistència de gent com als altres dies, no es varen compensar econòmicament les despeses. Però l'experiència, creiem, ens ha de valer cara a l'any vinent.

Des de les pàgines de Perxada volem aprofitar per donar el nostre agraïment a totes les persones que han fet possible la representació de l'obra feta per actors locals "L'Estudiant ros" que va tenir tan bona acollida, com també als col.laboradors de la cercavila dels Serafins, Gegants i Cap-grossos, que cada any posen un to casolà a la Festa.

Tot seguit llegireu l'estat de comptes. S'ha d'esmentar que des del primer moment l'Ajuntament va potenciar els actes de franc, a l'aire lliure, i que els preus dels altres fossin assequibles (1), i amb aquesta finalitat havia posat a la disposició de la Comissió una partida fins un màxim de 300.000,- pessetes per cobrir-ne les despeses. Hem passat d'aquesta quantitat, però tanmateix pensem que el dèficit existent de 159.763,- pessetes és compensat, amb escreix, per l'assistència massiva dels arbuciençs i la bona acceptació dels actes programats.

Si algú desitja consultar factures o aclarir algun dubte de l'Estat de Comptes, ho teniu a la vostra disposició a les oficines de la Casa de la Vila.

-La Comissió-

(1) Aquestes són les xifres que haurien pagat les persones que haguessin seguit els 12 actes programats: Matrimoni 3.100,- ; Solter 1.950,- ; Soltera 1.750,- ; Jubilat 925,- ; Menors 14 anys 100,-

-ESTAT DE COMPTES-

SORTIDES

ENTRADES

ESBART	56.183,-
L'ESTUDIANT ROS	10.595,-
PRINCIPAL BISBAL	260.000,-
TERRA BLAVA	40.000,-
FESTIVAL INFANTIL	27.000,-
CANÇÓ D'AMOR	192.450,-
SARDANES	19.500,-
LA SERPENTINA	90.000,-
ORQUESTRA MARAVELLA	243.951,-
MARA I MARXA	27.000,-
ELECCIO PUBILLA	5.930,-
ENVELAT	400.000,-
PERSONAL	28.655,-
PROGRAMA ESPECIAL FESTA MAJOR	75.681,-
PROGRAMES	13.385,-
COLL	13.500,-
ENTRADES	6.170,-
FECSA	3.790,-
INDÛSTRIA	1.700,-
PROTECCIO MENORS	20.000,-
ENGINYERS.....	450,-
DIVERSOS	1.823,-
XÍNDRIA I MELÓ	14.800,-
<hr/>	
TOTAL	1.552.563,-

LLOTGES	163.800,-
L'ESTUDIANT ROS	64.800,-
CONCERT BISBAL	32.000,-
BALL BISBAL	265.050,-
CANÇÓ D'AMOR	90.850,-
LA SERPENTINA	36.600,-
CONCERT MARAVELLA	41.250,-
BALL MARAVELLA	289.400,-
BAR	20.000,-
COL.LABORADORS	77.000,-
CAIXA	4.000,-
CROMATS VALDIVIEJAS	7.000,-
SUBVENCIÓ AJUNTAMENT	300.000,-
<hr/>	
TOTAL	1.392.800,-

ENTRADES	1.392.800,-
SORTIDES	1.552.563,-
<hr/>	
DÈFICIT	159.763,-

PORTADOR DE GEGANTS

El president dels Portadors de Gegants agraeix a les persones que han col.laborat desinteressadament en la restauració dels nostres volguts Gegants.

PINTURA: V. CAMPENY
 FUSTERIA: J. MAÑÉ
 PINTORS; A. CASELLAS i J. MASFERRER.

Així com també vull fer patent el meu agraïment a d'altra gent, que com els portadors, fan possible amb el seu esforç que el Gegant i la Geganta ballin pels nostres carrers.

-El President-
 LLUÍS RECARENS

“DE LA CASA DE LA VILA ESTANT...”

- Signes de normalització -

Recuperació..., redreçament..., normalització..., són sens dubte alguns dels mots més usats del vocabulari polític actual. I ho són, no pas per casualitat, sinó perquè la tasca a què fan referència aquests vocables és primordial i bàsica pel país.

Va endavant aquesta normalització? A poc a poc, o massa de pressa? Pel camí encertat o en direcció falsa?. Donar resposta a totes aquestes preguntes requereix una anàlisi profunda i extensa que sobrepassa de bon tros els objectius i l'abast d'aquesta columna.

No obstant, permeteu-me un comentari sobre un fet -quasi una anècdota- de poca importància però significativa al meu entendre: i és que els retrats del 115 President de la Generalitat de Catalunya no presideixen encara les nostres Cases de la Vila, les nostres Escoles, i els nostres edificis oficials.

L'Ajuntament d'Arbúcies els ha reclamat unes quantes vegades i el departament de protocol de la Generalitat ens ha informat que encara no són a punt. I si no vaig errat fa més de mig any que es constituí el primer govern estatutari de Catalunya.

En el fons no és pas aquesta manca de previsió del departament abans esmentat el que em preocupa. Sóc conscient que el President té feines més importants que fer-se retratar, i si ho ha fet (estic segur que sí) de manar pressa als responsables de protocol perquè enllestixin els seus retrats oficials.

El que veritablement em preocupa i ha motivat aquesta breu reflexió és el fet que aquesta absència presidencial dels nostres edificis públics hagi passat fins ara gairebé desapercebuda.

Trobo preocupant i gens normal que cap corrent d'opinió se n'hagi fet ressò. M'esvera que els partits que tenen en aquest moment com objectiu prioritari de la seva política la institucionalització del país no hi hagin donat importància. I considero un error que el nostre govern no se n'adoni que ha esdevingut necessitat la conveniència de disposar quan més aviat millor de retrats oficials d'aquell que personifica, per mor del seu càrrec, un inici de normalitat.

JAUME SOLER I PASTELLS

P.E.: Les últimes noves que m'han arribat són que abans de finals de mes hi haurà retrat oficial del President de la Generalitat. Si més no en aquest punt, començarem a ser un país normal.

DADES DEMOGRÀFIQUES (per J.B.C.)

OCTUBRE DEL 1980

Baptismes: Neus Cuberta i Juncà
Albert Pagès i Borrell
Núria Vicens i Masseguer

Matrimonis: Narcís Lacomba i Casadesús i
Pilar Blasi i Sala; Francesc
Camps i Triola i Montserrat
Cortada i Bayé; Francesc
Cassà i Bonmartí i Carme
Tarrés i Pujolràs; Joan
Auledas i Valls i Maria Ane-
gas i Garolera.

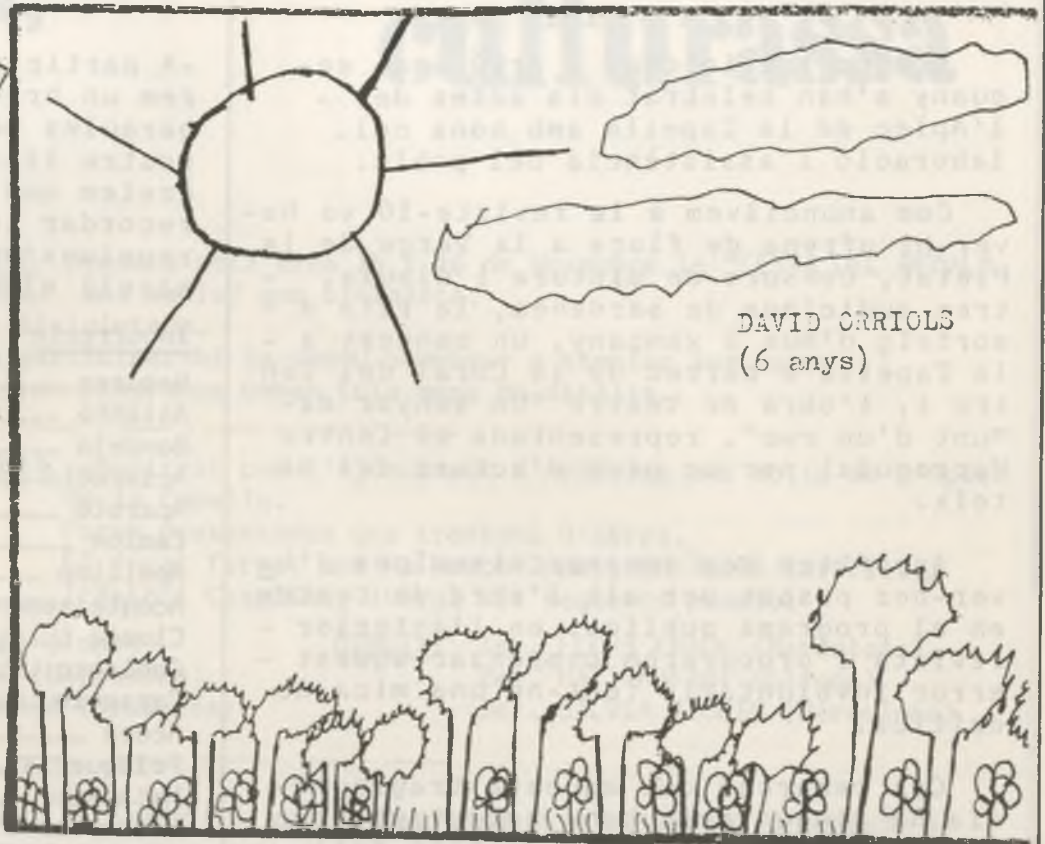
Defuncions: Maria Vells i Marsó;
Josep Llinàs i Vila
Teresa Bayé i Busquets,

ARA FA CENT ANYS:

OCTUBRE DEL 1880

Baptismes: 5
Matrimonis: 3
Defuncions: 16

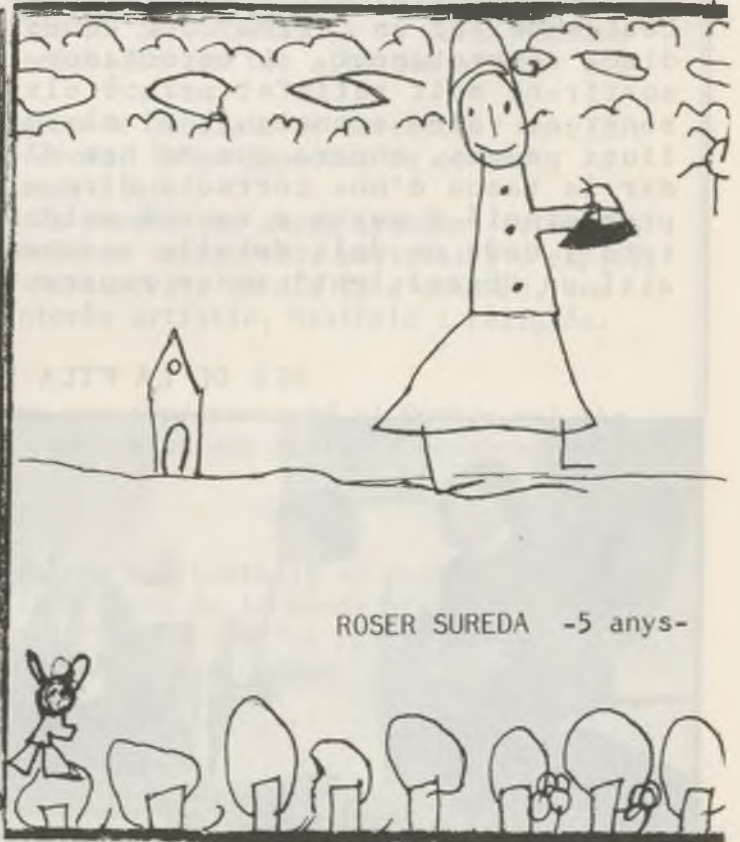
NENS I NEVES:

DAVID ORRIOLS
(6 anys)

SABEU FER RODOLINS?
DONCS ENVIEU-LOS A
PERXADA, ELS PUBLICAREM
TOTS.

ANNA SOLER -6 anys-

ROSER SUREDA -5 anys-

CRÒNIQUES D'UN POBLE..

Com és tradicional a Arbúcies, enguany s'han celebrat els actes de l'Aplec de la Capella amb bona col·laboració i assistència del poble.

Com anunciàvem a la revista-10 va haver-hi ofrena de flors a la Verge de la Pietat, consurs de pintura i dibuix, tres audicions de sardanes, la rifa o sorteig d'ous i xampany, un concert a la Capella a càrrec de la Coral del Centre i, l'obra de teatre "Un senyor damunt d'un ruc", representada al Centre Parroquial per un grup d'actors del mateix.

Aprofitem per demanar disculpes d'haver-nos passat per alt l'obra de teatre en el programa publicat en l'anterior revista i procurarem compensar aquest error involuntari, fent-ne una mica de crítica.

Cal remarcar que aquesta tragicomèdia ha tingut molt bona acceptació per part del públic, tot i que fuig del costum de fer un "drama" per aquesta diada concretament. L'espectador, va sortir-ne molt satisfet perquè els personatges varen aconseguir el màxim en llurs papers, encara que no hem d'oblidar la tasca d'una correcta direcció, presentació i posta a escena cuidant tots i cada un dels detalls aconseguint així un "Excel·lent" sense reparos.

DES DE LA FILA 9

FOTO - M. PLANA

EL LLENGUATGE POPULAR

-A partir d'aquest número, farem un breu resum dels mots o paraules més corrents en el nostre llenguatge col·loquial. Creiem que sempre serà útil recordar les principals incorreccions encara que sigui a un nivell elemental.

Incorrecte

Basures.....	ESCOMBRARIES
Asiento	SEIENT
Bandeja	SAFATA o PLATA
Aclaració	ACLARIMENT
Aparato	APARELL
Camion	CAMIÓ
Apellido	COGNOM
Aconteixement.....	ESDEVENIMENT
Cloaca	CLAVEGUERA
Cenicero	CENDRER
Caramelo	CAMEL o LLAMÍ
Acera	VORERA
Peluqueria	PERRUQUERIA
Matadero	ESCORXADOR
Barco	VAIXELL
Lavadora.....	RENTADORA

Correcte

-D'aquests barbarismes que veiem avui, n'hi ha alguns com per exemple: "acera", "basures", "cloaca", "matadero", etc. que són potser els que fem servir amb més facilitat. La manca de mitjans de comunicació a l'abast de tothom (premsa, ràdio, televisió, etc.), ha estat, entre d'altres, la causa que s'hagin acceptat insensiblement paraules manllevades, quan la nostra llengua és prou rica per a expressar les idees com cal.

-Val la pena per tant, que tots plegats ens esforcem i prenguem consciència que per millorar el nostre llenguatge hem d'aportar-hi la nostra col·laboració. Una manera per començar, és evitar de forma radical aquests barbarismes.

J. AULEDAS

cultura, *cultureta,* **culturassa**

ESCOLTES I GRUP D'ANIMACIÓ prepara pels dies 15 i 16 de Novembre la "FESTA DEL PEDAL"
Dissabte dia 15 a la tarda: Quo Vadis? amb bicicleta.
Diumenge dia 16 al matí: bicicletada.

Tots els qui vulgueu participar-hi ja podeu començar a esmolar les cames.
Més endavant ja sortiran programes donan tota mena de detalls.

CONCURS DE PINTURA I DIBUIX organitzat per l'Ajuntament d'Arbúcies amb motiu de l'Aplec de la Capella.

Foren presentades una trentena d'obres.

El jurat format per Na Mercè Junoy, En Jordi Castells i l'Antoni Casellas, atorgà els següents premis:

<u>PINTURA:</u>	1er. SANTI AULET (Tona)	<u>DIBUIX:</u>	1er. FLORA FRADE (Barcelona)
	2on. JOSEP SEGÚ (Barcelona)		2on. NATI RAFART (Girona)
	3er. JOAQUIM HORTA (Arbúcies)		3er. SÍLVIA AZORÍN (Barcelona)

GRUP TERCERA EDAT

-Els components de la Junta delegada que va ser designada a l'assemblea celebrada al Centra Parroquial, continuen els seus contactes per a organitzar una Associació de Jubilats de la vila, en concordança amb la gestió de la Conselleria de Salut Pública i Qualitat de Vida, de l'Ajuntament, i que es relaciona amb tot allò que afecta als interessos del personal pensionista.

-El proper dia 25 d'octubre (un dissabte), un grup de jubilats de Barcelona, uns 120, vindran a passar a Arbúcies una diada de convivència. Tenen anunciat un concert, a càrrec d'un grup coral de 60 components de la seva Llar.

-Paral.lelament, el grup parroquial de 3ª edat ha reprès les seves trobades setmanals als baixos de la rectoria, amb activitats de caràcter catequètic, cultural i d'esplai. Tenen prevista una pelegrinació al monestir de Montserrat, el dia 23 d'octubre, com a continuació de les seves visites a llocs d'interès artístic, històric i religiós.

TEATRE INFANTIL DEL CENTRE PARROQUIAL: Es preveu una representació al Centre pel dia 23 de Novembre sobre temes del compositor Joan Llongueras amb motiu de celebrar-se el seu centenari.

"EL BANC DELS SERAFINS" va ser inaugurat, al carrer del Castell, el passat dia 11 d'octubre coincidint amb el 10^è aniversari de la creació de la banda Els Serafins. A proposta del veïnat de la zona de "Can Palau" a "Can Rutllat" i ratificada per l'Ajuntament, s'hi va col.locar una placa en agraïment a la dedicació d'en Manel i de tots els components de la Banda.

EL DESCONTROL

És ben cert que la crisi econòmica mundial va acostant-nos ràpidament a l'hora de la veritat. Com aquell que diu ahir mateix, l'anunci de la seva visita era rebut, generalment, amb una rialla de conill porquí i pot dir-se que entre nosaltres el consell a la moderació era pres amb una mica de conya... Amb el defecte semiinfantil de tirar la casa per la finestra, no hem aconseguit altra cosa que l'enfonsament de la vorera, fins al punt de què ja comencem a perdre la comoditat d'entrar i sortir al nostre antull, i guanyar, per contrapartida, el perill evident d'una relliscada. Ara haurem d'aprendre la trista assignatura que ensenya, cabal ciència!, que totes les riuades moren al mar.

És probable que les conseqüències del salt polític que suporta, encara, el nostre país, sien el motiu principal de la nostra imminent devallada, però, més que a això, cal atribuir-ho al comportament social irresponsable d'una comunitat que no sap assilar el regal de la llibertat, i no, totalment a la força oculta d'aquells qui pretenent obstaculitzar la marxa de la política nacional, amb projectes coincidents i antagònics, alhora. L'obstacle defícil d'una massa laboral que prefereix oblidar una bona part dels seus deures per a exigir, contràriament, uns drets que van fent-se cada dia més onerosos, obstaculitza de ple la bona marxa d'un desenrotllatment darrera el qual hi ha el secret de l'èxit nacional, així espanyol com català: cada exigència d'avui passa a convertir-se demà en la bugada que infla desmesuradament el globus del pressupost conjunt, tot fent que cada augment salarial es converteixi, automàticament, en punyalada. I no és precisament el treballador el feliç beneficiari.

Si analitzem serenament la conducta social del sindicalisme alemany i del seu homònim anglès, ens adonarem desseguida de la importància que tota mesura comporta. Tant a l'un com a l'altre d'aquells països, la massa obrera influeix amb la seva força el control dels preus, tot procurant, així, frenar la conseqüència que, sense això, tindria les seves exigències. Així, i solament així, pot aconseguir-se l'equilibri desitjat, si no d'una manera absoluta, amb prou força per a què l'augment sigui suportable per a tothom. Contràriament, (tal com passa a Itàlia i com es produeix a Espanya), l'avanç resta convertit en reculada, tot generant la inflació que perjudica el nostre present i anul·la, després, el nostre esdevenidor.

Pel que pot veure's, els nostres governants viuen despreocupats de tot allò que es refereix al cost de la vida i del seu control, i això és, sens dubte, una falla de categoria. Què en treurem de l'augment del jornal en cent pessetes, si la conseqüència ens en costa mil?. Com es comprèn que el camperol i el pescador hagin de cobrar a preu de parrac el fruit de llur esforç, quan el comprador el paga, en canvi, a preu d'or?. Allò just seria, sens dubte, un nivellament rigorós de la balança. I aquesta ha d'ésser, sens dubte, la tasca principal dels sindicats.

La inflació és una mentida que, en comptes d'engreixar, rebenta.

RAFAEL VILÀ I BARNILS

NOTA IMPORTANT:

- Per qualsevol consulta relacionada amb el contingut de la revista, us heu d'adreçar necessàriament, a algun membre de l'Equip de Redacció.
- PERXADA, no es fa responsable ni sotascriu cap dels articles o treballs que s'hi publiquen, tret de l'OPINIÓ-PERXADA, i ofereix les seves planes a totes les crítiques que es facin sobre el seu contingut.

VIATGES CANIGÓ, S.A.

Circuits PULLMANTUR
RUTAS - IBEROJET

Delegació a ARBÚCIES:

JOAQUIM JUNCA CAYUELA

Passatge Viladrau, 23 - Tel. 86.01.80

Martí Plana

Fotògraf

CORRESPONSAL GRÀFIC DE PREMSA

REPORTATGES

CASAMENTS — etc.

ES REVELAN CARRETS de COLOR

Tel. 86 03 75

ARBÚCIES (Girona)

- Saps defensar-te?. Vols aprendre a fer claus... i perdre la por a qualsevol agressor? Sentir-te SEGUR!!

- Demana a casa teva, per assistir a classes de JUDO. Ho tens molt a prop i te'n pots aprofitar.

PARES: Confieü-nos el vostre fill, en farem un home!!

-CLASSES-

- Dilluns: 7 a 9 vespre, nens i nenes fins 12 ó 14 anys.

- Dimecres: 7 a 9 vespre, nens i nenes fins 12 ó 14 anys.

- Divendres: 7 a 9 vespre, nens i nenes fins 12 ó 14 anys.

- Els mateixos dies, però de 9 a 11, nois i noies més grans.

MOBLES

JOVIS

VENDA DIRECTA DE FÀBRICA

A SANT HILARI: ctra. Font del cirerer, 7

A ARBÚCIES: c/ Sant Jaume, 27

- MENJADORS
- HABITACIONS
- REBEDORS
- MOBLES JOVENIVOLS
- «TRESILLOS»
- UNA EXTENSA GAMMA
- DE MOBLES AUXILIARS

● ES FAN PRESSUPOSTOS PER A EQUIPAMENT
DE VIVENDES I APARTAMENTS COMPLETS.

Visiteu-nos sense compromís! FEINERS: DE 7 A 9 DE LA TARDA.

DISSABTES A LA TARDA I DIUMENGES AL MATÍ.

SPORTS

3ª JORNADA

LLAGOSTERA, 3 - ARBÚCIES, 4
PASTELLS DECIDI !!!

Una gran segona part d'en Reiumalló, el bon partit d'en Pastells i un espectacular gol d'en Monell, fou el més destacat de - l'actuació arbucienca en aquest encontre, un encontre que al descans i gràcies a la tàctica del Sr. Montero es perdia per un clar 3-1, però una gran reacció cap al se gon temps de l'equip arbucienç, donà la volta al marcador i demostrà que l'Arbúcies quan juga a l'atac es desenvolupa molt millor.

Marcaren per l'Arbúcies: Recarens, Monell, Jané i Pastells.

l'Arbúcies alineà a: De Haro, Navas, Jesús, Camps i Martí, Salazar (Riumalló m.46) Monell i Recarens, Jané (Ochoa m.88), Pastells i Prat.

Desastrosa actuació de l'àrbitre Sr. Gilabert.

5ª JORNADA

L'ESCALA, 2 - ARBÚCIES, 1
SENSE DAVANTERA!!!

En un dur i alhora disputat encontre, a l'Arbúcies li faltà força a la davantera per remuntar l'encontre després del 2-0 local. L'Arbúcies jugà amb molta responsabilitat, però jugà sense convicció i amb molta por, i així és molt difícil puntuar a camp contrari on les circumstàncies sempre varien. El conformisme del primer temps ens ha fet perdre dos valuosos positius, que després de la gran acutació d'en Recarens, en Monell i en Riumalló no es podien escapar. Hi ha alguna cosa que falla en el C. D.A. Què és? Els responsables han de prendre les mesures oportunes.

El gol arbucienç el marcà en Riumalló.

L'Equip arbucienç fou: De Haro, Navas, Jesús, Camps i Vilà, Recarens, Monell i Leal, Riumalló, Jané (Ochoa m.70) i Vergés

L'Arbitre Sr. Torró, demostrà que el problema arbitral és molt greu.

FUTBOL - RESULTATS

SEGONA CATEGORIA REGIONAL

4ª JORNADA

ARBÚCIES, 3 - SANT PERE P.,0
MOLT AVORRIT!!!

Poca feina va tenir l'equip local per imposar-se, en un encontre sense història, a un Sant Pere, que pot donar gràcies a la sort i al flux joc local, que no sortís abrigat de gols. A destacar el bon encontre d'en Pastells i sobretot d'en Riumalló, que demostrà, que si se li dóna confiança pot ser un jugador molt aprofitable per C.D.A.

Gols: 1-0, Pastells m.41; 2-0, Jané m.64 i 3-0, Pastells de penal al m. 87.

Per l'Arbúcies jugaren: De Haro, Navas, Jesús, Camps i Vilà, Monell, Recarens i Prat, Riumalló, Pastells i Jané (Ochoa m. 85).

Arbitrà bé el Sr. Bonmatí.

6ª JORNADA

ARBÚCIES, 4 - SALT, 2
ÀNIM RIUMALLÓ!!!

Tal com era previst, l'Arbúcies demostrà una vegada més que a camp propi és un equip invencible, però aquesta regularitat a casa, no té continuació a camp contrari, que és a la llarga, on es guanya el campionat.

Els gols locals els marcaren en Leal, en Monell i en Riumalló dos, que a més fou el jugador local més destacat.

Després de sis jornades, l'Arbúcies és troba a quart lloc de la classificació, a tres punts dels "Cosmos" Vilobí, gran rival en el preciat ascens, però si la incorporació d'en Francesc Camps no dóna més seguretat a la defensa, creiem que això serà només una quimera.

L'Arbúcies jugà amb: De Haro, Ferrer, Jesús, Camps i Navas, Monell, Recarens i Leal (F.C.Amps), Riumalló, Jané i Salazar (Ochoa).

Arbitrà sense problemes el Sr.Rivas C.

JAUME SUREDA

MATTERHORN - WEISSHORN

(1ª part)

per Josep Tarrats

El dia 9 d'agost en Jaume Pujolràs, en Salvador Tort i jo ens trobem camí dels Alps Valaisannes, Suïssa. La nostra fita és la d'instal·lar-nos als voltants de Zermatt i fer des d'aquí el Cerví de 4.477 m. d'alçada per la via Hörnli.

Arribem a Täsch, últim poblet on deixen arribar els cotxes, d'aquí, acompanyats d'un dia preciós pugem a Zermatt, poblet privilegiat per la majestuosa vista vers el Cerví. És doncs, des d'aquest bonic poblet on comencen les ascensions al Matterhorn o Cerví. Després de pujar en telefèric fins a Schwarisse, continuem a peu per fer nit al refugi Hornlihutte, situat a 3.260 m. al començament de l'aresta NE. o Hörnli.

Ens llevem que ja són més de les tres del matí i després de menjar un bocí sortim encordats de dins el refugi per començar l'ascensió. Els primers raigs de sol els trobem quan som a uns 3.800 m. d'alçada, ara ja veiem la cabana Solvay, situada ben bé sobre l'aresta que seguim, d'esquena, dóna al buit de la cara Nord i al davant dóna a la cara Est, està a 4.003 m. Val a dir que gràcies a la seva bona situació ha afavorit i portat a bon fi moltes cordades que s'han vist atrapades pel mal temps. L'ascensió és d'un 2on. o tercer grau de dificultat, anem pujant amb facilitat i amb una bona marxa darrera d'unes 8 ó 10 cordades, que més matineres que nosaltres, ens han agafat un bon tros per endavant. L'ascensió continua essent fàcil fins arribar a l'espallla "Epaule", a partir d'aquí es va per la cara Nord i si no fos per les cordes fixes que hi ha a la paret, s'haurien de superar passos de fins 4art. grau, però amb els passamans tot resulta més fàcil. En aquest lloc fa un aire gelat, degut a ser cara Nord, el fred es fa sentir de tal manera que sempre anem amb el rupit al nas. Degut a l'alçada i al fred, tothom avança més lentament fins arribar al llom nevat de més fàcil ascensió, aquest porta ja a la creu que assenyala el cim. Arribats al llom, podem contemplar un oceà de muntanyes immenses i desafiants, davant mateix veiem la Dent Blanca de més de 4.300 m. d'alçada, més a la dreta el Weisshorn i passada la Vall de Zermatt es troba el massís del Mont-Rosa, també s'hi veuen els immensos glaciers que s'obren a més de 1.000 m. per sota nostre, ... només es pot admirar i callar. Fou aquí, poc abans d'arribar al cim, on vàrem presenciar un accident, de seguida anàrem a ajudar-los i encara que no fos pas molt greu sí que els evacuaren en helicòpter. Després que traguessin la cordada de la paret, decidírem baixar ràpidament perquè ja era molt tard, volíem arribar al refugi abans no es fes vespre. Quan encara faltaven més de 400 m. de desnivell per arribar al Horlihutte, la fosca ja ens havia arreplegat. Com que el temps

era bó, decidírem improvisar un bivac sobre unes lloses de pedra al costat mateix de l'aresta. Abridats amb tota la roba que portàvem i ficats dins de les motxilles per falta de sac, passàrem la nit, estones dormint, d'altres petant de dents. Al dia següent quan arribàrem al refugi, celebràrem l'ascensió amb una bona cervesa.

CONQUESTA DEL MATTERHORN

La conquesta d'aquest cim no exigí res més que divuit temptatives, quinze per la vessant italiana i només tres per la vessant Suïssa, on la victòria final esperava a L'anglès Whymper. Aquest, l'assolí junt amb altres sis que formàven cordada amb ell, el 14 de Juliol de 1865

entretenciments

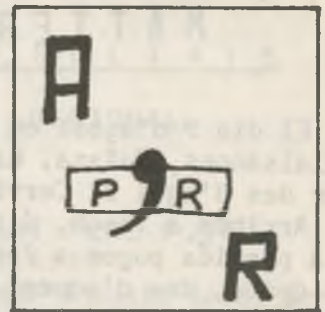
① SOPA DE LLETRES:

PEBROT MHDONHESE
 EACVERBMOGOCTIN
 SISUPAUTIAIEGC
 OMLTFLPORRORUBI
 LRBAANELABHEQGA
 NQHRFNRBTVIRAIM
 SZDOCSAXIUDAMZF
 QAXNOSDGC PAXOQE
 JMRJSPOLAHQITEF
 BANALLEVAJDTVID

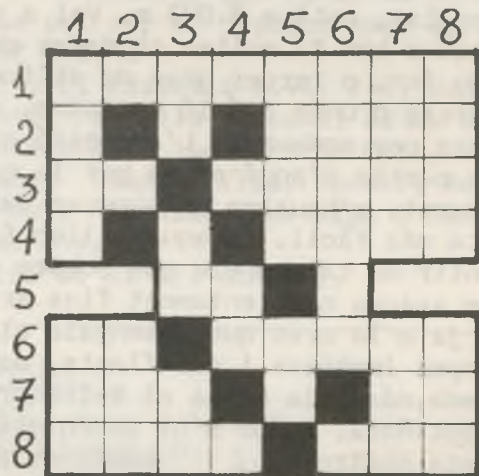
Heu de trobar 15 noms de fruits i hortalisses, tenint en compte que es poden llegir de dreta a esquerra, d'esquerra a dreta, de dalt a baix, de baix a dalt i en diagonal.

② JEROGLÍFIC

ON VAS?

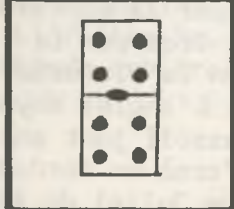
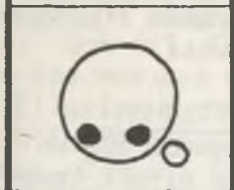
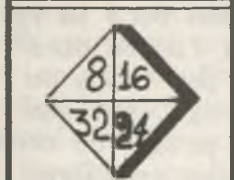

③ MOTS ENCREUATS

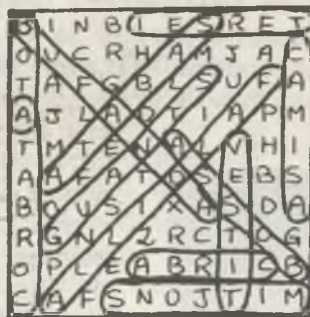

SOLUCIONS:

1) VIDIOTEST

2) SOPA DE LLETRES

3) JEROGLÍFIC

A; l'; 0 en escala,
 menys a: escola

A L'ESCOLA

HORIZONTALS: 1.- Nom d'home. 2.- Nom de poble de la comarca de la Selva. 3.- Nota musical. Pensar en anar a algun lloc. 4.- Arbust petit (al revés). 5.- Carta de la baralla. 6.- Sigles comercials(al revés), Nom de dona(al revés). 7.- Part de l'ocell. Nota musical. 8.- Per protegir el cap. Roba molt fina quasi transparent.

VERTICALS: 1.- Mena de mercat que es feia dos cops a l'any. Bossa de cordill que serveix per posar-hi grana. 2.- Déu dels mahometans. 3.- El primer. Bo de salut. Campió. 4.- Possessiu femení. 5.- Mida antiga. Infussió. 6.- Simular un altre(forma local). 7.- Un altre dia podrà ser. Lloc on s'hi bat el blat (al revés). 8.- Color. Producte dolç que produeixen les abelles.

FIRMES COL.LABORADORES:

CARNISSERIA

ARIMANY

F. CAMPRODON, 4 - ARBÚCIES

BAR EL CENTRE

F. Camprodon, 32

ARBÚCIES

CANSALADERIA

Anna M. Ballús

F. Camprodon, 6 ARBÚCIES

TAPISSERIA

MIQUEL SABORIT

F. Camprodon, 43

Tel. 86.05.32 - ARBÚCIES

- "TRESILLOS"
- MOQUETES
- TAPISSERIA EN GENERAL

GESTORIA CARBONELL

Rda. Ferran Puig .- GIRONA

- ASSUMPTES FISCALS
- ASSEGURANCES SOCIALS
- ASSUMPTES GENERALS

- Sol. Licituds Pensions: JUBILACIÓ • VIUDETAT • ORFANDAT
- CERTIFICACIONS • PASSAPORTS
- REGISTRES INDUSTRIALS • AUTOMÒBILS
- ASSEGURANCES GENERALS, amb:

"COMMERCIAL UNION ASSURANCE COMPANY LIMITED" (anglesa)
D.A.P.A.

- ASSEGURANCES AUTOMÒBILS
- DEFENSA INTERNACIONAL

DELEGACIÓ:

JOAQUIM JUNCÀ CAYUELA

Passatge Viladrau, 23 - Tel. 86 01 80
ARBÚCIES (Girona)

"la Caixa" a les escoles

MÚSICA · TEATRE · CINEMA · ÀUDIO-VISUALS D'ART · ANIMACIÓ · CANÇÓ
POESIA · CONFERÈNCIES · EXCURSIONS · VISITES DIDÀCTIQUES...

OBRA INFANTIL
DE LA CAIXA DE PENSIONS PER A LA VELLESA I D'ESTALVIS

CAIXA DE PENSIONS
"la Caixa"